

Motie

AGENDAPUNT

Onderwerp: Concept RES Midden-Holland koppelkansen woningbouwprojecten

De raad van de gemeente Gouda in vergadering bijeen op 30 september

Constateerende dat

- In Gouda diverse woningbouwprojecten in voorbereiding zijn die dateren van na juni 2018 en derhalve aardgasvrij opgeleverd zullen moeten worden.
- Het benutten van zonthermische systemen een hogere energie-oogst per vierkante meter bereikt en de grootste energiebehoefte warmte is (hoewel het aandeel elektriciteit zal stijgen door onder meer elektrisch rijden, warmtepompen, waterstofproductie).
- Een eventueel warmtenet gevoed vanuit de regio Rijnmond de fossiele sectoren aldaar een vergroeningsvrijbrief geeft en nodeloze kostenverhogende en landschapsverstorende nieuwe infrastructuur door het Groene Hart noodzakelijk maakt, terwijl binnen Gouda restwarmte on(der)benut blijft van nabije burens die belang hebben bij een goede naam in de buurt.
- In Reeuwijk recent ervaring opgedaan is met bodemenergie, door een Collectief Particulier Opdrachtgeverschap met vijf putten van 150 meter diep.
- Voor Goudse Poort al een studie is verricht inzake aquathermie vanuit de Gouwe (ook de Hollandse IJssel is als stromend waterlichaam een oneindige energiebron, en langs Bloemendaal/Plaswijk loopt de Breevaart, die aansluit op de Elfhoevenplas die tijdens tropische zomers kwetsbaar is voor uitbraken van blauwalg).
- Er een voorstudie naar restwarmte in Zuid Holland ligt (Greenvis Energy Solutions, 5 juli 2018, p. 10) waarbij Gouda Refractories en Croda 6^e en 7^e staan in de top-10 kansen, met 1.600 en 9.800 ton te besparen CO₂ bij terugverdiendtijden van 5 en 7 jaar.
- Er een studie ligt getiteld "Sporzone aardgasvrij; Haalbaarheidsstudie naar een duurzaam warmtenet in de Sporzone Gouda" (DWA B.V., 20 januari 2020).
- 'Energiearmoede' wellicht een bekendere term wordt dan 'Energietransitie' als huurders maar ook bewoners van koopwoningen met alsmaar hogere woonlasten geconfronteerd worden (huurverhogingen, Opslag Duurzame Energie, aanschaf alternatieven voor de c.v.-installatie) terwijl over de Regionale Energie Strategie nog weinig publiek debat te bespeuren is ondanks de pilotstatus van RES Midden Holland en de aanstaande Warmtetransitievisie (2021) die het uitfaseren van aardgas op wijkenniveau moet faseren. Terugleveren aan het net levert nauwelijks iets op, plus dat de onderliggende 'salderingsregeling' afgebouwd wordt.
- 'Energierijkdom' wellicht aan het Goudse spraakgebruik toegevoegd kan worden door een experimenteerregeling als ontheffing op de Elektriciteitswet aan te vragen, zodat burgers stroom aan elkaar mogen leveren ter ontlasting van het door zon- en windstroom steeds instabieler net. Buurkracht, lid van de RES-Participatiecoalitie en dus een korte lijn vanuit RES Midden Holland, hield op 18 september 2020 een webinar over de casus Heeten (Raalte). Let op de slotzin van <https://www.rtlnieuws.nl/economie/artikel/3755056/bewoners-heeten-gaan-hun-zelfopgewekte-stroom-delen>:

Het feit dat de buurt gezamenlijk meedoet, gaat ook helpen, denkt hij [de penningmeester]. "Psychologen

gemeente
gouda

stelden al vast dat zo'n collectief aspect een groter effect heeft op gedragsverandering dan individuele incentives, zoals geld." Ook hier: meedoen brengt meer draagvlak dan informatieavonden.

- De Kamerbrief "Voortgang Programma Aardgasvrije Wijken" (Kenmerk 2020-0000023972; 22 januari 2020, p. 12) een derde uitvraag voor 'proeftuinen' aankondigt die in 2021 toegekend wordt. Gouda kan buurten dus kans bieden mee te doen en zelf het voorbeeld te zijn voor omliggende wijken.

Overwegende dat

- Nieuwbouwsituaties een buitenkans vormen om met een 21^e eeuwse fossielvrije blik naar de energievoorziening te kijken, en de projectontwikkelaars en architecten hier een sleutelrol in te vervullen hebben. Ook vakbeurzen zoals Building Green (met bijvoorbeeld presentaties van TNO over de warmtebatterij en de energieleverende gevel) kunnen in samenspraak met projectontwikkelaars verzilverd worden, nu een handvol woningbouwprojecten in de steigers staan.
- De ontwerpbeslissingen die op deze te ontwikkelen buurtschappen genomen worden een voorschot kunnen nemen op de verdere toekomst van de omliggende wijk als geheel, zoals een keuze voor een warmtenet, het verergeren dan wel verminderen van de hittestress (meer steenwoestijn of meer oase) en de keuze voor conversieverliezen door elektrisch te verwarmen in plaats van thermisch.
- Er volop ter zake kundige organisaties te vinden zijn in de RES-regio Midden Holland, waaronder particuliere energiecoöperaties en bedrijven die techniek en dienstverlening aanbieden op energiegebied.

Roept het college op

De in gang gezette woningbouwprojecten zoals bijvoorbeeld de actuele van Loonlocatie, Blokkerlocatie en Spoorzone) in het licht te bezien van zowel de Energietransitie als de eind 2021 op te leveren Warmtetransitievise en hierbij in samenspraak met woningbouwcorporaties een woonwijk (of toe te voegen buurtschap) als pilot te positioneren waar de bewoners, bedrijven en scholieren gezamenlijk een energiepositieve of op zijn minst energieneutrale wijk/buurtschap herontwerpen.

Enkele suggesties voor extra armslag en motivatie in de uitvoering:

- Hierbij kan overwogen worden een ontheffing aan te vragen voor de Elektriciteitswet, naar het voorbeeld van Heeten waar een lokale energiemarkt opgezet werd omwille van de netstabiliteit/peikvraagafkapping.
- Ook kan ondersteuning te verwerven vanuit het Nationaal Groeifonds ("Wopke-Wiebesfonds"), vanuit de Europese Green Deal (Important Project of Common European Impact) en de gedeeltelijke restitutie van de Verhuurdersheffing voor woningcorporaties.
- Vooral nieuwbouwbuurtschappen waar een doorlooptijd te voorzien is voorbij de Warmtetransitievise van eind 2021, zijn te overwegen bij de selectie/voordracht/uitnodiging.
- De betreffende projectontwikkelaar, architect en bouwbedrijf kunnen langs deze weg een unieke marktpositionering en toekomstgerichte kennisontwikkeling tegemoet zien.
- Mocht financiering een zorgpunt zijn: als Proeftuin Aardgasvrije Wijken zou de pilot voor ondersteuning in aanmerking kunnen komen.

En gaat over tot de orde van de dag

Ondertekening en naam:

Theresia Uittenbroek, Gouda's 50+ Partij